

Van bieten naar mest

Hans Ras uit Bellingwolde bouwde zeven jaar geleden zijn Matrot bietenrooier om tot pompunit voor de sleepslangbemester. Hoewel er tegenwoordig complete pomp-units in de handel zijn, ontbrak destijds een voorbeeld en was er flink wat denkwerk nodig om tot het gewenste resultaat te komen.

In 1983 begon loonwerker Hans Ras in Bellingwolde met bietenrooien met een gebruikte Matrot-rooier. In 1988 kwam er een tweede Vervaet bunkerrooier en was er voor de Matrot weinig meer te doen. Maar de machine is altijd op het bedrijf gebleven en Hans had het idee dat er nog wel eens een andere bestemming voor zou komen. Bovendien zat er ook een stukje nostalgie bij, want de Matrot was zijn eerste machine, waar hij heel wat mee heeft beleefd. Het tweede leven kwam er inderdaad voor de Matrot en wel met de opkomst van het sleepslangbemesten. De complete pompunits die nu op de markt zijn, waren er zeven jaar geleden nog niet en dus besloot Ras zelf iets te bouwen. Hij is zo'n loonwerker die bij aflevering van een machine meteen de slijptol pakt om de machine aan te passen aan zijn wensen, dus was deze verbouwing ook een mooie klus voor hem. De machine draait voor het zevende seizoen, naar volle tevredenheid.

Flink werken

De motor en de cabine zijn blijven zitten en daar is ook verder niets aan veranderd. De Deutz V8 van 225 pk moet wel flink werken, maar het verbruik ligt desondanks gemiddeld op ongeveer 23 liter per uur. En dat is lang niet gek. De motor is van bouwjaar 1977, maar er is nog nooit wat aan gebeurd. Kleppen stellen en op tijd olie bleken voldoende. Het hart van de machine is een Doda Afi 35 centrifugaalpomp. Om deze aan te drijven heeft Ras wel wat aanpassingen gedaan. De pomp vraagt nogal wat vermogen. De bestaande powerband is gebruikt, maar daar is

een koppeling voor geplaatst en de lagering is versterkt. Omdat de pomp zo laag mogelijk is geplaatst, voor een zo kort mogelijke opvoerhoogte, was het nodig de aandrijving naar een lager niveau te brengen. Vanaf de powerband loopt een cardanas naar een poelie en tien V-snaren brengen de aandrijfkraft naar de pomp.

De Doda-pomp is niet zelf-aanzuigend en dus wordt de meststroom op gang gebracht met een vacuumpomp. Deze wordt hydraulisch aangedreven. Een oude 4 m³ Veenhuis-tank dient als buffer. Deze hangt onder het frame van de rooier, maar moest daarvoor wel wat worden aangepast om niet te laag te komen. Het onderstel van de Veenhuis wordt nu gebruikt om een quad mee te voeren achter de pomp-unit. De vul-

'Je voelt dat hij niet weg moet, het is een stukje nostalgie. We hebben met het dag en nacht bieten rooien samen al heel veel beleefd.'

ling van de tank wordt automatisch geregeld door middel van twee voelers. Om geen vacuümverlies in de tank te hebben wordt ook de ontluchtingsklep automatisch gestuurd. Als de pomp aangaat, gaat de klep open en als de pomp afslaat gaat eerst de klep dicht. Dit systeem functioneert al jaren probleemloos. Voor een voldoende grote mestaanvoer wordt uit de put met twee zesduims slangen gewerkt.

Heel wendbaar

Om de mest beter verpomptbaar te maken wordt eigenlijk altijd water bijgevoegd. Dit gebeurt met een apart pompje, maar er is ook een rvs buffertank met 2,5 m³ inhoud. Ook deze heeft een tweede leven, want in het eerste leven was dit een tank op een Unimog-spuitmachine. Op zich had deze tank wat Ras betreft wel wat groter gemogen, maar dat beperkte dan weer te veel het zicht op de weg. Voor de wateraanvoer ligt er een haspel voor op de machine. Aanvankelijk lag hier een mesthaspel, maar dat bleek niet erg praktisch. Voor de mesthaspels rijdt nu een afzonderlijke trekker mee. De haspel hangt in een fronthef van een Case IH Magnum. Op de unit zit een watermeter, zodat Ras kan zien hoeveel water er wordt toegevoegd. Dit wordt op kuubs op de flow meter van de bemester weer in mindering gebracht. In combinatie met een Pecon 12-meter-bemester is de capaciteit gemiddeld ongeveer 160 m³ per uur. Hoewel de machine redelijk lang is, is hij door de combinatie van knikbesturing en voorwielbesturing toch erg wendbaar en kan hij bij elke put komen.

de

Twee kilometer

Het leeg blazen van de slangen gebeurt met lucht. Een driecilinder compressor zorgt voor het vullen van drie luchtketels, met een gezamenlijke inhoud van 2.700 liter. Er wordt nog een vierde ketel geplaatst, om nog grotere slanglengtes schoon te kunnen blazen. Nu wordt er 1.600 meter vijfduims persslang gebruikt, in combinatie met 400 meter vierduims sleepslang. Als er een grotere lengte persslang gebruikt gaat worden, komt er een pomp tussen om te grote drukval te voorkomen. De rijaandrijving is hydraulisch. Zowel de voor- als de achterwielen kunnen worden aangedreven, maar op de weg gaat alle olie naar de achterwielaandrijving. De Sauer rijpomp levert 119 l/min bij 1.000 toeren en dankzij een extra geplaatste transmissie is de snelheid op de weg 30 km/h. □

Sleutelaar

Om voldoende mestaanvoer te hebben liggen er twee zesduims slangen in de put. De slangen erboven zijn voor het bijmengen van water.

De driecilinder compressor zorgt voor het vullen van de luchtketels met in totaal 2.700 liter inhoud. Met deze lucht worden de slangen leeg geblazen.

De Doda-pomp op de achtergrond wordt mechanisch aangedreven via de versterkte aandrijving van de bietenrooier. Links een deel van de 10 V-snaren.

OPROEP: Bent u ook zo'n handige sleutelaar, of kent u iemand die met een slimme creatie een plekje verdient in Trekker & Werktuig? Bel of mail naar de redactie: (0314) 34 94 08 of trekker@reedbusiness.nl